

Minister. Vi kan i Danmark ordne vort Militærvæsen, afskaffe det og i det hele taget træffe vore Beslutninger, ganske som vi vil, uden at spørge Tyskland eller andre Nationer derom. Men derfra og til at sige, at saa gaar vi uden Hensyn til andre Lande hen og ordner os, som vi vil, ogsaa selv om det kan give Anledning til Misforstaaelser, er der et Spring, som jeg vilde være meget ængstelig ved. Den højtærede Minister maa overveje, om det er klogt, selv om vi selvfølgelig har fuldkommen Ret til at optræde paa denne Maade.

Derefter sagde den højtærede Minister, at de danske Socialdemokrater var blevet desavoueret af de andre Landes Socialdemokrater under en international Kongres, der blev holdt her i København i 1910, og Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen, sagde noget lignende og citerede, hvad Socialdemokraternes Ordfører, min Partifælle, det ærede Medlem Hr. K. M. Klausen, havde udtalt i 1909. Jeg vil gerne derom sige, at da i 1910 den internationale socialdemokratiske Kongres beskæftigede sig med Militærspørgsmaalet og Afrustningsspørgsmaalet, førtes der derom en Forhandling, hvorom der foreligger en Beretning, udarbejdet af Sekretariatet for Kongressen. I denne Beretning hedder det, at Ordføreren for de tyske Socialdemokrater, Ledebour, udtalte: „Jeg har faaet det Paalæg af Kommissionen at udtale vor Anerkendelse af vore danske Partifæller, fordi de er marcheret foran det hele Internationale og med stor Energi er gaaet i Brechen for almindelig Afrustning.“ Og Ordføreren for de engelske Socialdemokrater, Keir Hardie, en Mand, der mange Gange er blevet nævnt her i Danmark som et Eksempel til Efterfølgelse, udtalte paa samme Kongres: „Vi er det danske Socialdemokrati Tak skyldige for dets Afrustningsforslag. Danmark og Norge har her vist Vejen: Protest mod Militarismen under enhver Form. Vi skal ikke blot formidske, men udstryge den, vi vil ikke paa noget Vilkaar kæmpe imod hverandre. Naar vi alle følger dette Eksempel, saa naar vi Maalet. Den Stat, der først afruster, vil ingen anden Stat, selv ikke Rusland, vove at krænke. Den staar med hele den offentlige Mening paa sin Side.“ Det var Ordførerne for henholdsvis de tyske og engelske Socialdemokrater, der udtalte sig saaledes. Det kalder det ærede Medlem, at vi blev desavoueret af denne Kongres! Skulde man bare aldrig blive værre desavoueret, end vi blev det den Gang, synes jeg, ingen Fare det har.

Jeg har saa nogle Bemærkninger til

Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen. Det ærede Medlem sagde, henvendt til Modstanderne: De stærke Ord fanger ikke mere. Nu er det kommet saa vidt, at alt, hvad vi har fremført, fænger ikke mere, vækker ikke Opmærksomhed mere, nu nytter alt, hvad vi kommer med om Ordningen af 1909, intet, for der er ingen Sangbund for det. Da det ærede Medlem havde talt lidt, sagde han, at alle var jo enige om, at vi skulde bort fra den gamle, daarlige og dyre Ordning af 1909. Jeg ved ikke, om der egentlig kan gives en bedre Karakteristik af, hvad det var, vi vedtog i 1909, end „den gamle, daarlige og dyre Ordning.“ Det er den Ordning, vi er blevet forkæret for at have modarbejdet, som nu efter 13 Aars Forløb stemples som daarlig og dyr, det er den Ordning, man i 1909 erklærede for saa udmærket, at hvis Socialdemokraterne vilde gaa imod den, vilde de tabe Tilhængere ud over hele Landet. Nu kommer Venstres Ordfører i Dag og siger: Denne Ordning er daarlig og dyr. Skulde der opnaas et Forlig mellem de Konservative og Venstre om en ny Militærordning, vilde en Ordfører — ja, jeg tør ikke tale om en Ordfører for Venstre og de Konservative, jeg ved ikke, hvad Navn Sammensmeltningen faar i Fremtiden —, men saa vilde en konservativ Ordfører, naar nogle Aar er gaaet, ganske paa samme Maade som i Dag, komme og fortælle, hvor umulig den Ordning er, som er gennemført. Jeg vilde gerne, naar nu det ærede Medlem udtaler sig med en saadan Sikkerhed, som han gør, understrege, at det, man begyndte denne Forhandling med at paastaa, at vi overhovedet ikke havde Lov til at afruste, naar vi meldte os ind i Folkenes Forbund, naar vi havde givet Tilslutning til Haagerkonventionen, det er der ingen, der paastaar mere. I sit lange Foredrag i Eftermiddags vovede Venstres Ordfører ikke en eneste Gang at paastaa det. Man er klar over, at vi har Lov til det; Spørgsmaalet bliver da, om vi bør gøre det.

Det næste Punkt, jeg skal omtale, er dette, at Militærordningen af 1909 viste sig at være komplet umulig, da den skulde bruges i 1914. Forskellige Medlemmer, deriblandt vistnok det ærede Medlem Hr. Nørskov, har talt om, at vi maatte huske, at Militærordningen af 1909 ikke var fuldt gennemført, da Verdenskrigen udbrød, og det er fuldkommen rigtigt. Den var ikke fuldt gennemført, men at sige, at det var Aarsagen til, at Ordningen viste sig ubrugelig, er fuldkommen urigtigt. I 1915, Aaret efter Verdenskrigens Udbrud, skrev Overkommandoen til Forsvarsministeriet